29/06/2024

29 Ιουνίου: Εορτάζουν οι Πρωτοκορυφαίοι Απόστολοι Πέτρος και Παύλος

/ Βίοι Αγίων

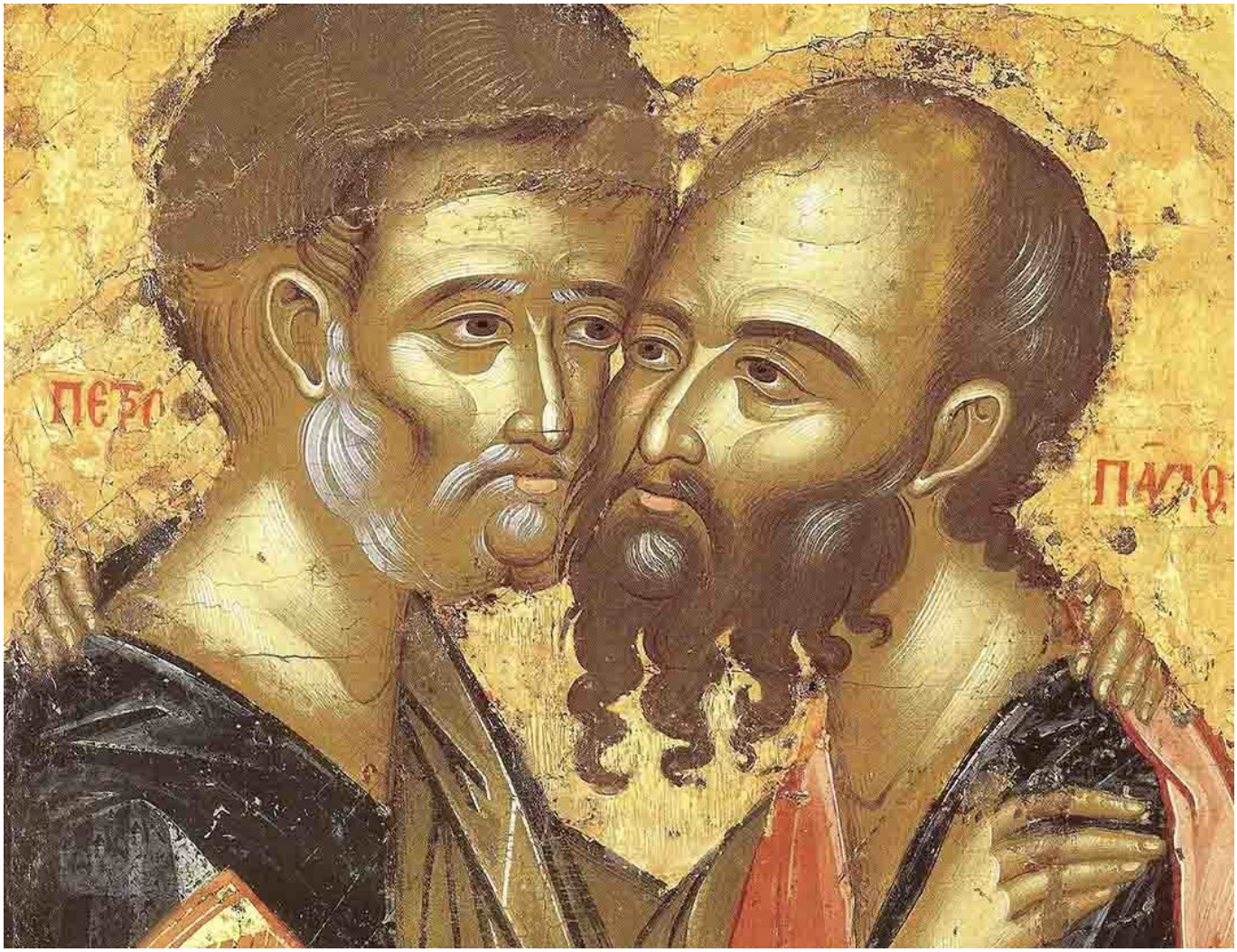

Η σημερινή ημέρα, 29 Ιουνίου, είναι αφιερωμένη από την Εκκλησία μας στη μνήμη των Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου.

- **Γράφει ο Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος**

– Ο Απόστολος Πέτρος

Ο κορυφαίος αυτός Απόστολος του Χριστού ήταν Ιουδαίος και ονομαζόταν Σίμων. Γεννήθηκε στην μικρή και άσημη πόλη τη Βησθαϊδά. Ο Πατέρας του ονομαζόταν Ιωνάς. Έζησε σε αφάνταστη φτώχεια και στερήσεις. Όμως μεγάλωσε σε περιβάλλον ευσέβειας. Οι γονείς του ανήκαν στους λιγοστούς πιστούς ευσεβείς Ιουδαίους της εποχής τους, οι οποίοι περίμεναν εναγώνια τον Μεσσία και την μεσσιανική εποχή κατά την οποία θα τερματίζονταν η κακοδαιμονία της ανθρωπότητας. Αυτή την πίστη και την ευσέβεια μετέδωσαν στα παιδιά τους. Γράμματα έμαθε ελάχιστα, προφανώς γνώριζε μόνο γραφή και ανάγνωση. Αδελφός του υπήρξε ο πρωτόκλητος Ανδρέας.

Μετά το θάνατο του πατέρα του ο Πέτρος νυμφεύτηκε την κόρη του Αριστοβούλου, ανεψιά του Αποστόλου Βαρνάβα, σε αντίθεση με τον Ανδρέα, ο οποίος δεν νυμφεύτηκε ποτέ. Έκαμε δύο παιδιά, ένα γιο και μια κόρη, των οποίων αγνοούμε τα ονόματα. Αγνοούμε επίσης και το όνομα της συζύγου του. Εγκαταστάθηκε στο σπίτι του πεθερού του στην Καπερναούμ και ασκούσε μαζί με τον αδελφό του Ανδρέα, το επάγγελμα του ψαρά στην παρακείμενη λίμνη της Γεννησαρέτ.

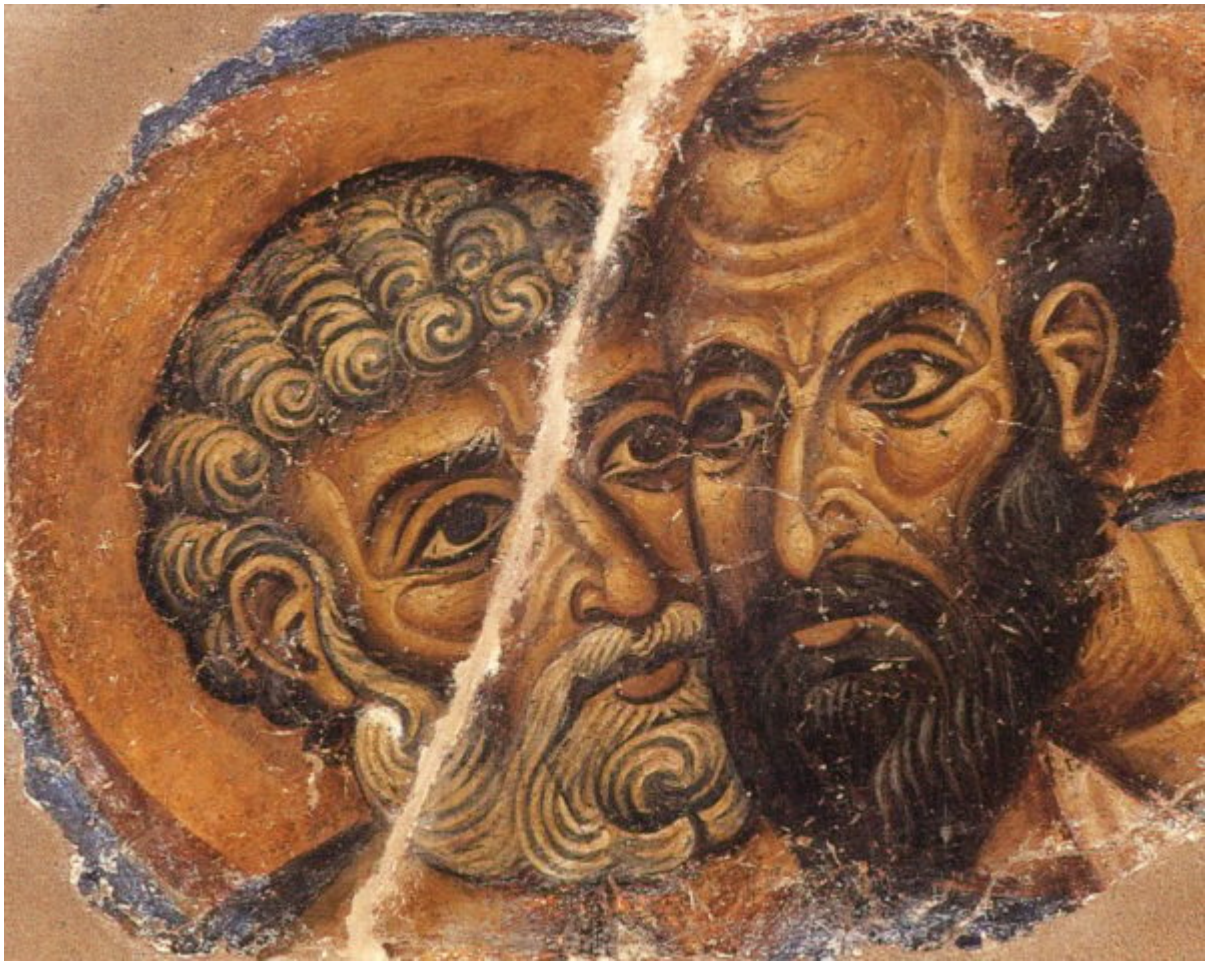

Μετά την σύλληψη του Ιωάννου του Βαπτιστού, ο Κύριος πήγε στα μέρη της Γαλιλαίας, στις περιοχές γύρω από την μαγευτική λίμνη, για να κηρύξει το ευαγγέλιο της σωτηρίας του κόσμου. Εκεί συνάντησε τους περισσότερους από τους μαθητές του, ψαράδες το επάγγελμα, τους οποίους κάλεσε να γίνουν στο εξής «**αλιείς ανθρώπων**» (Ματθ.4,20), συνεργοί Του στο έργο της σωτηρίας του κόσμου.

Ο ενθουσιώδης και ευσεβής Πέτρος πέταξε τα δίχτυα από τους πρώτους και Τον ακολούθησε πιστά. Λόγω του δυναμικού χαρακτήρα του και της ιδιαίτερης αφοσίωσής του στον Κύριο αξιώθηκε να έχει το προβάδισμα έναντι των άλλων αποστόλων και να ομιλεί συχνά εκ μέρους αυτών. Ομολόγησε πρώτος ότι ο Χριστός είναι «**ο Υιός του Θεού του ζώντος**» (Ματθ.16:17). Ο Κύριος εξετίμησε αυτή την ομολογία, και τον διαβεβαίωσε πως πάνω σε αυτή την ομολογία πίστεως «**οικοδομήσω μου την Εκκλησίαν**» (Ματθ.16,18).

Ακολούθησε το Χριστό πιστά σε όλη την τριετή δράση Του. Την ώρα της σύλληψής Του αντέδρασε βίαια. Τον ακολούθησε επίσης γεμάτος αγωνία και θλίψη στο ανίερο δικαστήριο του ιουδαϊκού ιερατείου, παρ’ όλο ότι σε μια στιγμή αδυναμίας

και φόβου Τον αρνήθηκε, έστω και λεκτικά και γι’ αυτό μετάνιωσε πικρά και έκλεγε σε όλη του τη ζωή (Ματθ.26,75).

Αξιώθηκε να δει από τους πρώτους το κενό μνημείο και να διαπιστώσει την Ανάσταση του Χριστού. Το συγκλονιστικό αυτό το γεγονός τον μεταμόρφωσε κυριολεκτικά. Το φλογερό του κήρυγμα την ημέρα της Πεντηκοστής έκαμε να πιστέψουν τρεις χιλιάδες ψυχές, να βαπτιστούν και να ιδρυθεί έτσι η ιστορική επίγεια Εκκλησία του Χριστού.

Κατόπιν η ζωή και η δράση του υπήρξε θαυμαστή. Κήρυξε με ζήλο και θάρρος στην Παλαιστίνη και εδραίωσε την Εκκλησία. ’πειρα επίσης θαύματα έκανε για τη δόξα του Χριστού. Για την όλη δράση του διώχτηκε σκληρά από τους ομοφύλους του. Κατόπιν πήγε στη Αντιόχεια και ίδρυσε εκεί την τοπική Εκκλησία, μια από τις σημαντικότερες πρωτοχριστιανικές κοινότητες. Ύστερα περιόδευσε την Γαλατία, την Καππαδοκία, την Βιθυνία, τον Πόντο, την Ελλάδα. Υπάρχουν πληροφορίες ότι έμεινε για πολύ στην Κόρινθο, κηρύττοντας και νουθετώντας.

Στην ορθόδοξη παράδοσή μας δεν υπάρχουν πληροφορίες για το τέλος του μεγάλου αυτού Αποστόλου. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι γέρος και κατάκοπος βρήκε μαρτυρικό θάνατο στην Αντιόχεια.

Υπάρχει βέβαια και η παράδοση Ρωμαιοκαθολικών περί μεταβάσεως του Πέτρου στη Ρώμη. Την παράδοση αυτή πολλοί ορθόδοξοι μελετητές την αμφισβητούν, διότι στηρίζεται σε μεταγενέστερα ψευδεπίγραφα κείμενα, τις λεγόμενες **«Ψευδοϊσιδώρειες Διατάξεις»,** τις οποίες εφεύραν οι παπικοί προκειμένου να στηρίξει το παπικό πρωτείο εξουσίας σε ολόκληρη την Εκκλησία.

Σύμφωνα με αυτή την παράδοση ο Πέτρος κατέληξε στην πολυάριθμη πρωτεύουσα της απέραντης Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, την Ρώμη. Ίδρυσε την τοπική εκκλησία και έγινε ο πρώτος επίσκοπός της. Κήρυττε νυχθημερόν στη μεγάλη πόλη και κατόρθωσε να μεταστρέψει πλήθος κατοίκων στον Χριστιανισμό. Την ίδια εποχή βρισκόταν στη Ρώμη και ο διαβόητος Σίμων ο μάγος, γνωστός από τις Πράξεις των Αποστόλων (κεφ. 8:9). Εκεί με τις διάφορες μαγγανείες και τα μαγικά κόλπα προκαλούσε τον θαυμασμό του πλήθους και γι’ αυτό απέκτησε πολλούς οπαδούς. Όμως βρήκε μπροστά του τον αληθινό άνθρωπο του Θεού, τον Απόστολο Πέτρο, ο οποίος με σειρά θαυμάτων ξεσκέπασε τον απατεώνα μάγο, τον απέδειξε ως συνεργό των δαιμόνων και φανέρωσε την ανίκητη δύναμη του αληθινού Θεού.

Στα χρόνια εκείνα βασίλευε στη Ρώμη ο παράφρονας Νέρων, ένας από τους πιο μισητούς και αιμοδιψείς δικτάτορες της ιστορίας. Προκειμένου να αποποιηθεί από

το προσωπικό του έγκλημα για την πυρπόληση της Ρώμης, το απέδωσε στους Χριστιανούς. Για να γίνει πιστευτός, κήρυξε σκληρό διωγμό κατά της νέας πίστεως. Χιλιάδες Χριστιανοί συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν σε φρικτά μαρτύρια και στο θάνατο.

Ο Πέτρος, ένα από τα κορυφαία μέλη της Εκκλησίας που παρεπιδημούσε στη Ρώμη, έγινε ο κυριότερος στόχος των διωκτών. Γι' αυτό και έκρινε σκόπιμο να φύγει κρυφά από την πόλη και να γλιτώσει. Καθώς βάδιζε βιαστικά την περίφημη Απία οδό είδε μπροστά του τον Κύριο, ο Οποίος τον ρώτησε **«Quo Vadis?»** δηλαδή **«που πηγαίνεις;».** Τότε ο ένθερμος Απόστολος κατάλαβε πως η φυγή του αυτή ισοδυναμούσε με νέα άρνηση του Χριστού. Γι' αυτό με δάκρυα στα μάτια γύρισε πίσω και συνελήφθη και καταδικάστηκε σε σταυρικό θάνατο. Όταν οδηγήθηκε στο μαρτύριο παρακάλεσε τους δημίους του να τον σταυρώσουν ανάποδα, με το κεφάλι προς τα κάτω, διότι όπως είπε δεν θεωρούσε τον εαυτό άξιο να σταυρωθεί σαν τον αγαπημένο Δάσκαλο και Θεό του! Έτσι παρέδωσε την αγία του ψυχή στον Χριστό, το δε αγιασμένο λείψανό του το περιμάζεψαν οι πιστοί και το έθαψαν σε τόπο έξω από την πόλη. Η σεπτή του μνήμη εορτάζεται στις 29 Ιουνίου, μαζί με τον κορυφαίο απόστολο Παύλο.

Ο Απόστολος Πέτρος έγραψε δύο Καθολικές Επιστολές. Αυτές, η μεν πρώτη απευθύνονταν στους Χριστιανούς του Πόντου, της Γαλατίας, της Καππαδοκίας, της Ασίας και της Βιθυνίας, η δε δεύτερη σε όλους τους Χριστιανούς. Μέσα από αυτές προσπαθεί να στηρίξει τους πιστούς στις θλίψεις που υφίστανται εξ' αιτίας της πίστη των στον Ιησού Χριστό.

– Ο Απόστολος Παύλος

Ο μέγας Απόστολος των Εθνών Παύλος δεν ανήκε στη χορεία των δώδεκα Αποστόλων. Δε γνώρισε τον Κύριο όσο ζούσε στη γη, αλλά αποκαλύφτηκε κατόπιν σε αυτόν και κλήθηκε να γίνει απόστολός Του, όντας αυτός πολέμιος της Εκκλησίας.

Η Εκκλησία μας χαρακτήρισε τον Απόστολο Παύλο ως τον **«Πρώτον μετά τον Ένα»**, δηλαδή τον σημαντικότερο άνδρα επί γης μετά τον Χριστό και ως το «πολύτιμο σκεύος Χριστού». Δίκαια, διότι ο μέγας αυτός Απόστολος προσέφερε στην Εκκλησία του Χριστού τις πιο ανεκτίμητες υπηρεσίες της ιστορίας Της! Αυτός είναι ο ουσιαστικός θεμελιωτής Της στα έθνη, ως τα πέρατα της οικουμένης!

Τις πληροφορίες για τον βίο και το έργο του μεγάλου Αποστόλου αντλούμε από το βιβλίο των **«Πράξεων των Αποστόλων»** και από τις Επιστολές του, αλλά και από άλλες αρχαιότατες εξωβιβλικές μαρτυρίες. Αναφέρουμε ενδεικτικά τα εξής χωρία: Πραξ.9,1-29, 22,3-21,26,9-20, Γαλ.1,13-24, Α΄Κορ.15,8, Εφ.3,8, Φιλιπ.3,12, κλπ. Το ιεραποστολικό του έργο περιγράφεται στα κεφάλαια 13^{ο} – 28^{ο} του βιβλίου των « **Πράξεων των Αποστόλων».**

Γεννήθηκε γύρω στο 15 μ.Χ. στην Ταρσό της Κιλικίας από Ιουδαίους γονείς, οι οποίοι κατάγονταν από την φυλή του Βενιαμίν. Ονομαζόταν Σαούλ ή Σαύλος και επίσης είχε και το ρωμαϊκό όνομα Παύλος. Οι εύποροι γονείς του έδωσαν στον φιλομαθή γιο τους υψηλή παιδεία. Επίσης το αξιόλογο ελληνιστικό πνευματικό κλίμα της Ταρσού επέδρασαν θετικά στην διαμόρφωση της προσωπικότητάς του. Τόσο ο πατέρας του όσο και ο Παύλος ανήκε στην αίρεση των Φαρισαίων. Αυτό σημαίνει ότι από μικρός είχε καλλιεργήσει στην ανήσυχη ψυχή του θέρμη και ζήλο για την πίστη του.

Γύρω στο 34 μ.Χ. βρέθηκε στην Ιερουσαλήμ να σπουδάζει κοντά στον ονομαστό νομοδιδάσκαλο Γαμαλιήλ (Πράξ.22,3). Ο νεαρός φαρισαίος μαθητής έδειξε ιδιαίτερο ζήλο για τη διάσωση της θρησκείας του. Τον συναντούμε συμμέτοχο

στον λιθοβολισμό του Πρωτομάρτυρα Στεφάνου (Πραξ.7,54) και λίγο αργότερα φανατισμένο διώκτη των Χριστιανών. Διαβάζουμε στο ιερό κείμενο: « **Σαύλος ελυμαίνετο την εκκλησίαν κατά τους οίκους εισπορευόμενος, σύρων τε άνδρας και γυναίκας παρεδίδου εις φυλακήν»** (Πραξ.8,3). Εξαιτίας του υπέρμετρου μάλιστα ζήλου του και του μίσους κατά των πιστών του Ιησού, ζήτησε από τον αρχιερέα να τεθεί επικεφαλής αποσπάσματος, το οποίο θα βάδιζε προς τη Δαμασκό, προκειμένου να τιμωρήσει παραδειγματικά τους εκεί Ιουδαίους που είχαν γίνει Χριστιανοί και να τους σύρει δεμένους στην Ιερουσαλήμ (Πράξ. 9,1).

Όμως καθ᾽ οδόν έγινε το μεγάλο θαύμα. Ο διώκτης Παύλος είδε ένα εκτυφλωτικό φως, το οποίο τον έριξε από το άλογο και τον τύφλωσε. Ταυτόχρονα άκουσε μια φωνή να του λέγει: «**Σαούλ, Σαούλ, τι με διώκεις**;». Ο τρομοκρατημένος Παύλος ρώτησε: «**Τις ει, Κύριε**;» και απάντησε: «**Εγώ ειμι Ιησούς ον συ διώκεις΄ αλλά ανάστηθι και είσελθε εις την πόλιν, και λαληθήσεταί σοι τι σε δει ποιείν»** (Παρξ.9,4-6). Το συγκλονιστικό αυτό γεγονός συντάραξε κυριολεκτικά τον Παύλο, μετανόησε και αφού μπήκε στην πόλη συναντήθηκε με τον επί κεφαλής της Εκκλησίας Ανανία, ο οποίος τον θεράπευσε από την τύφλωση, τον κατήχησε και τον βάπτισε. Το γεγονός αυτό έγινε χρονολογικά πιθανότατα το 36 μ.Χ.

Από τότε ο Παύλος έθεσε τον εαυτό του στην υπηρεσία της Εκκλησίας. Ύστερα από μια επιμελή προετοιμασία ανέλαβε να εκχριστιανίσει τους εθνικούς, δηλαδή τους μη Ιουδαίους.

Με συνοδεία άξιων συνεργατών, όπως του Βαρνάβα και του Μάρκου ως ένα σημείο, ο Παύλος ξεκίνησε το 48 μ.Χ. την πρώτη μεγάλη αποστολική περιοδεία του, η οποία περιγράφεται λεπτομερώς στα $13^{ο}$ και $14^{ο}$ κεφάλαια των **«Πράξεων των Αποστόλων»**. Πρώτος σταθμός τους ήταν η Σαλαμίνα και ύστερα η Πάφος της Κύπρου, όπου κήρυξαν και ίδρυσαν εκκλησίες. Κατόπιν διάβηκαν στην Μικρά Ασία και περιόδευσαν στις πόλεις Πέργη της Παμφυλίας, στην Αντιόχεια της Πισιδίας, στο Ικόνιο, τα Λύστρα, την Δέρβη και αλλού. Παρ᾽ όλες τις δυσκολίες που συνάντησαν και τις διώξεις που υπέστησαν, το κήρυγμά τους σημείωσε επιτυχία. Σε όλες τις πόλεις ίδρυσαν τοπικές εκκλησίες. Μέσω της Αττάλειας επέστρεψαν στην Αντιόχεια, όπου «**συναγαγόντες την εκκλησίαν ανήγγειλαν όσα εποίησεν ο Θεός μετ᾽ αυτών και ότι ήνοιξε τοις έθνεσι θύραν πίστεως»** (Πραξ.14:27).

Στη συνέχεια έλαβε μέρος στην Σύνοδο της Ιερουσαλήμ (48 μ.Χ.), η οποία έλυσε σοβαρά θέματα ιεραποστολής (Πράξ. $15^{ο}$ κεφ.). Σε αυτή ο Παύλος έπαιξε

καθοριστικό ρόλο. Κατόρθωσε να πείσει ότι η αποστολή του Ιουδαϊσμού τελείωσε και πως η χάρη του Θεού έρχεται σε κάθε άνθρωπο, που συντάσσεται με το Χριστό.

Ύστερα με συνεργάτη του τον Σίλα αναχώρησε για την δεύτερη αποστολική περιοδεία του, η οποία περιγράφεται στα 16^{ο} , 17^{ο} και 18^{ο} κεφάλαια των « **Πράξεων των Αποστόλων»**. Μέσω της Συρίας και Κιλικίας περιόδευσε τις πόλεις της Ασίας Δέρβη και Λύστρα. Εκεί συνάντησε τον ευσεβή και ένθερμο νέο Τιμόθεο, το οποίο πήρε και αυτόν μαζί του. Διάβηκαν την Φρυγία, την Γαλατία, έφτασαν στην Μυσία και κατόπιν στην Τρωάδα. Κατόπιν οράματος πέρασαν στην Μακεδονία και ίδρυσαν εκκλησίες στους Φιλίππους, την Θεσσαλονίκη, την Βέροια, την Αθήνα και την Κόρινθο, στην οποία έμειναν περίπου ενάμισι χρόνο στο σπίτι του Ακύλα και της Πρισκίλας. Με το τέλος και της δεύτερης περιοδείας ο Παύλος έφτασε στην Έφεσο και από εκεί μέσω Καισάρειας στην Ιερουσαλήμ. Κατόπιν επέστρεψε στην Αντιόχεια για ανάπαυση.

Σύντομα ανέλαβε να επιτελέσει και την Τρίτη αποστολική περιοδεία του. Περιγράφεται στα 19^{ο} και 20ο κεφάλαια των «**Πράξεων των Αποστόλων»**. Επισκέφτηκε την Γαλατία, την Φρυγία και κατέληξε στην Έφεσο, όπου έμεινε τρία χρόνια διδάσκοντας και στηρίζοντας την εκκλησία της μεγάλης ασιατικής αυτής πόλεως. Μετά ήλθε στην Τρωάδα, πέρασε ξανά στους Φιλίππους, στην Θεσσαλονίκη, στην Βέροια, ίσως στην Ήπειρο και τερμάτισε στην Κόρινθο, όπου έμεινε τρεις μήνες.

Μέσω Τρωάδος, Μιλήτου και Καισάρειας έφτασε και πάλι στην Ιερουσαλήμ. Εκεί συνελήφθη ως ταραχοποιός και οδηγήθηκε σε δίκη (Πράξ.21^{ο} κεφ.). Ως ρωμαίος πολίτης (Ρωμ.11,1) απαίτησε να δικαστεί στο αυτοκρατορικό δικαστήριο της Ρώμης. Γι᾽ αυτό αναχώρησε δέσμιος ακτοπλοϊκώς για την πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας. Κοντά στη νήσο Μελίτη ναυάγησε το πλοίο και βγήκαν στην ξηρά όπου κήρυξε και ίδρυσε και εκεί εκκλησία. Τελικά έφθασε στη Ρώμη, όπου ύστερα από δύο χρόνια σχετικού περιορισμού δικάστηκε και αθωώθηκε (Πράξ.27^{ο} και 28^{ο} κεφ.). Στο σημείο αυτό τελειώνει και το ιερό βιβλίο των **«Πράξεων των Αποστόλων».**

Από την Ρώμη έπλευσε στην Κρήτη, όπου αφήκε επίσκοπο τον εκλεκτό και πιστό συνεργάτη του Τίτο, ανέβηκε στην Κόρινθο, στην Μακεδονία και επισκέφτηκε πιθανότατα την Νικόπολη της Ηπείρου το Φθινόπωρο του 66 μ.Χ., όπου και παραχείμασε (Τιτ.3,12). Μετά πέρασε και πάλι στην Ασία, όπου αφήκε τον αγαπητό του συνοδό Τιμόθεο, αφού τον κατέστησε επίσκοπο στην Έφεσο. Η τέταρτη και τελευταία περιοδεία του μεγάλου αποστόλου τερματίστηκε στην Δύση. Έφτασε

σύμφωνα με μαρτυρία του αγίου Κλήμεντα Ρώμης στις εσχατιές της Δύσης, στην Ισπανία. Κατόπιν κατάκοπος και τσακισμένος από τις κακουχίες κατέληξε στην Ρώμη. Κατάλαβε το τέλος του και έγραψε στον αγαπημένο του μαθητή Τιμόθεο: « **εγώ ήδη σπένδομαι και ο καιρός της εμής αναλύσεως εφέστηκε»** (Β΄Τιμ.4,6-8). Οι διωγμοί κατά των Χριστιανών, που είχε κηρύξει ο παράφρονας Νέρων βρισκόταν σε πλήρη εξέλιξη. Ο Παύλος κατέστη ο κύριος στόχος των ειδωλολατρών δημίων. Έτσι γύρω στο 67 μ.Χ. συνελήφθη και αποκεφαλίσθηκε, σφραγίζοντας έτσι το τιτάνιο ιεραποστολικό του έργο με το μαρτύριό του.

Ο μεγάλος αυτός Απόστολος μας άφησε και δεκατέσσερις επιστολές, οι οποίες κατέχουν σπουδαία θέση στον Κανόνα της Καινής Διαθήκης. Αυτές είναι: 1) Η προς Ρωμαίους, 2) προς Κορινθίους Α΄, 3) προς Κορινθίους Β΄, 4) προς Γαλάτας, 5) προς Εφεσίους, 6) προς Φιλιππησίους, 7) προς Κολασσαείς, 8) προς Θεσσαλονικείς Α΄, 9) προς Θεσσαλονικείς Β΄,10) προς Τιμόθεον Α΄, 11) προς Τιμόθεον Β΄, 12) προς Τίτον, 13) προς Φιλήμονα και 14) προς Εβραίους.

Η σεπτή του μνήμη εορτάζεται ομού με του άλλου κορυφαίου απόστόλου Πέτρου στις 29 Ιουνίου.

(Πηγή: www.apostoliki-diakonia.gr)